

УДК 338.434:332

І. М. Вахович

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів,
Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

І. М. Пушкарчук

кандидат економічних наук, доцент,
кафедра економіки та підприємництва,
Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

О. А. Мишко

кандидат економічних наук, доцент,
кафедра економіки та підприємництва,
Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

**ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КАПІТАЛІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ
СТРУКТУРНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ**

У статті досліджено еволюцію трактувань категорії «капіталізація». Визначено наукові підходи до трактування категорії «капіталізація» регіону. Розглянуто й систематизовано сучасні підходи до тлумачення категорії «капіталізація підприємства» у вітчизняній та зарубіжній економічній науці, що дозволило удосконалити понятійно-термінологічний апарат дослідження даної проблематики.

Ключові слова: власний капітал; капітал підприємства; капіталізація підприємства; ринкова вартість підприємства.

Vakhovych I., Pushkarchuk I., Myshko O. THEORETICAL FOUNDATIONS OF CAPITALIZATION OF AN ENTERPRISE IN THE CONDITIONS OF STRUCTURAL MODERNIZATION OF THE ECONOMY OF THE REGION

The evolution of interpretations of the category «capitalization» is researched in the article. Scientific attitudes to the interpretation of the category of «capitalization» of the region are determined. The modern attitudes to the interpretation of the category of «capitalization of an enterprise» in national and foreign economic science, which allowed to improve definitions of study this subject, are considered.

Keywords: owners' equity, capital of an enterprise; capitalization of an enterprise; the market value of the enterprise.

В умовах дефіциту інвестиційних ресурсів, обмеженості потенціалу короткострокового кредитування, утрудненої доступності до кредитних ресурсів, низького рівня розвитку лізингових відносин, що склались в регіонах України, для підприємств постає потреба пошуку додаткових джерел фінансування господарської діяльності. У зарубіжній практиці господарювання пріоритетність у вирішенні проблеми фінансування виробничо-господарської діяльності підприємств регіону надається росту капіталізації. Аналіз теоретичних і практичних аспектів капіталізації регіону дозволяє стверджувати, що даний процес є фундаментальною основою вирішення таких важливих практичних проблем розвитку економіки регіону, як інноваційна модернізація підприємства, входження національних суб'єктів господарювання в світову економіку у відповідності з міжнародними критеріями ефективності та відтворення національного багатства [18, 287]. Таким чином, і в реаліях вітчизняної економіки, підвищення капіталізації підприємств регіону є основою їх динамічного економічного розвитку, що дозволить забезпечити конкурентоспроможність, фінансову самостійність,

платоспроможність, інвестиційну привабливість суб'єктів господарювання, уможливить вихід на вітчизняні та зарубіжні ринки капіталу, підвищить добробут власників і працівників.

Проблематика капіталізації підприємств активно піднімається російськими науковцями, серед яких варто виділити О. Абрамова [3], Є. Асатіані [22], Д. Бобошко [20], Д. Волошина [8], С. Журавіна [12], Ш. Ідрисова [13], В. Казінцева [14], В. Ковальова [16], М. Лозову [12], О. Локтева [8], Т. Малову [18], В. Медикова [20], Ю. Нестеренко [22], В. Немцева [12], А. Романову [26], Л. Рудель [27; 28] та інших. Проте, у вітчизняній економічній літературі спостерігається недостатність теоретичних досліджень проблем власне капіталізації підприємства. Зокрема, капіталізація підприємств є об'єктом дослідження таких українських науковців, як В. Андрійчук [4], І. Бланк [6], Н. Брюховецька [7; 15], І. Булеєв [15], В. Горячук [9], М. Козоріз [17], Л. Мельник [21], С. Мочерний [11], О. Побурко [23], М. Потетюєва [24], С. Потетюєв [24], Л. Пронько [25], А. Турило [29] та інших. Вітчизняні вчені представлені в проблематиці лише поодинокими роботами.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

Основний акцент у своїх дослідженнях науковці роблять на дослідженні методики та рівня капіталізації корпорацій. Разом з тим, економічна теорія потребує подальших досліджень концептуальних засад капіталізації підприємств різних організаційно-правових форм і більш однозначного тлумачення категорії «капіталізація підприємства». Також у сучасних умовах глобалізації та інтеграції національної економіки в міжнародний простір постає потреба уніфікації і адаптації категорійного апарату до світової практики.

Метою статті є обґрунтування теоретичних засад капіталізації підприємств.

Категорія «капіталізація» походить від франц. слова «capitalization», запозиченого економічною теорією у XIX ст., та є похідною від багатоаспектної категорії «капітал» [28, 88].

Еволюція трактування категорії «капіталізація» проілюстрована на рисунку 1.

Перші спроби дати наукове обґрунтування сутності капіталізації зробив всесвітньовідомий вчений-економіст К.Маркс у своїй праці «Капітал». Під капіталізацією учений розумів перетворення доданої вартості в капітал задля накопичення та на цій основі забезпечення приросту капіталу [19, 593].

використовуються для аналізу певних економічних явищ. Спостерігаємо, що у різних галузях економічної науки та практики виділяються різні підходи до трактування категорії «капіталізація» (табл. 1).

Найбільш широке застосування категорія «капіталізація» в українській науці отримала у фінансовому менеджменті, з позицій якого вона трактується як процес спрямування сформованих доходів у капітал. Так, широкого поширення набули операції: капіталізації чистого прибутку (спрямування певної частини чистого прибутку на виробничий розвиток); капіталізації чистого грошового потоку (спрямування певної частини чистого грошового потоку на реінвестування); капіталізації дивідендів (спрямування певної частини дивідендів на здійснення дивідендних виплат у формі нових акцій); капіталізації суми депозитного процента (спрямування певної частини суми депозитного процента на приріст депозитного вкладу).

Сьогодні дана категорія вживається щодо підприємств, корпорацій, активів, видів економічної діяльності, регіону, держави тощо. Результатом такого широкого застосування категорії «капіталізація» стала різноманітність її трактувань.

В цілому в сучасній західній економічній науці під

капіталізацією підприємства розуміється ринкова вартість бізнесу. До того ж здебільшого розглядаються акціонерні товариства й ринкова вартість всіх їх акцій, тобто капіталізація трактується з позицій ринку цінних паперів. Тому в економічній літературі, насамперед, висвітлюється практика капіталізації акціонерних товариств (корпорацій), акції яких котируються на фондовому ринку. Вихід на фондовий ринок для більшості підприємств є дієвим напрямом залучення додаткових джерел фінансування виробничої діяльності. Фондовий ринок створює ефективний механізм перерозподілу капіталів в

економіці, а також умови для залучення стратегічно вагомого та масового інвестора, у тому числі й міжнародного [14]. Успіх підприємства на фондовому ринку забезпечується на основі росту капіталізації. Водночас результативне функціонування національного фондового ринку обумовлює ріст капіталізації корпорацій. Рівень капіталізації корпорації визначає його репутацію та можливість подальшого розвитку. Таким чином, ріст капіталізації корпорації на ринку капіталів, складовим елементом якого є фондовий ринок, є головним стимулом для розвитку корпорації [13]. Оскільки в Україні акціонерна форма капіталу ще не набула широкого застосування та спостерігається низька активність фондового ринку, то такий підхід до розуміння капіталізації має досить вузьку сферу застосування

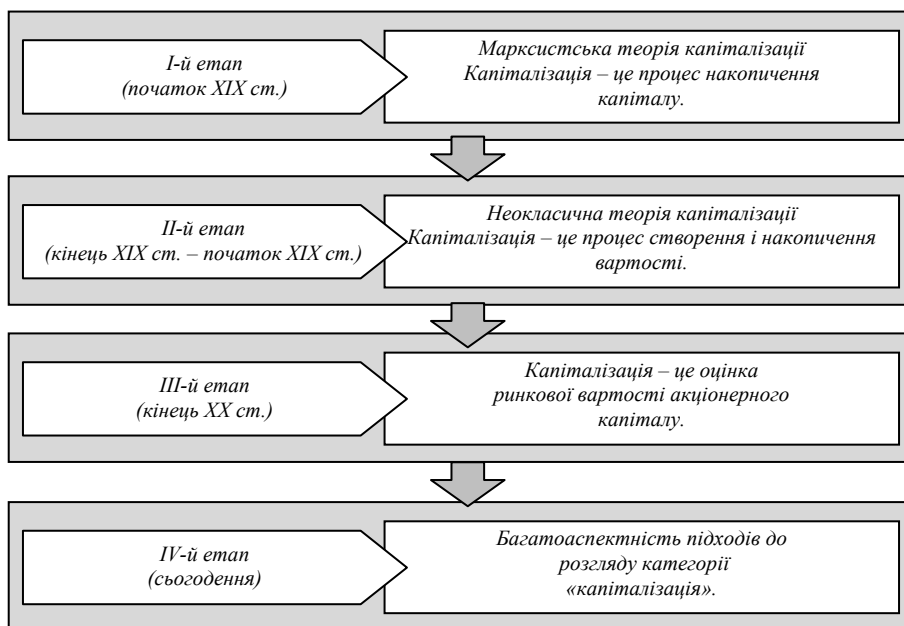

Рис. 1: Еволюція трактувань категорії «капіталізація»

Джерело: Складено авторами на основі [21, 24-25]

З другої половини XX століття наукові дослідження сутності цієї категорії призупинились. У радянській економічній науці під капіталізацією розумівся капіталістичний спосіб виробництва і ця категорія не мала широкого поширення. І загалом, парадокс полягає в тому, що тривалий час категорія «капіталізація» майже не вживалась, причому не лише у вітчизняній науковій літературі, а й за кордоном [21, 24-25]. Однак сьогодні інтерес до даної проблематики зростає як у зарубіжних, так і вітчизняних науковців.

Загалом у науковій економічній літературі існує безліч різних за змістом визначень капіталізації, які

[15, 79]. Тому актуалізується дослідження сутності капіталізації підприємства, особливостей такого процесу на українських підприємствах та механізмів її підвищення в сучасних інституціональних умовах.

Таблиця 1.

Трактування категорії «капіталізація» у різних галузях економічної науки

<i>Галузі економічної науки</i>	<i>Наукові підходи до трактування категорії «капіталізація» з позицій окремих галузей економічної науки</i>
Фінансовий менеджмент	Як процес спрямування сформованих доходів в капітал.
Ринкова економіка	Як характеристика акціонерних товариств, акції яких емітовані та вільно обертаються на фондовій біржі.
Політекономія	Як процес накопичення капіталу.
Економічна теорія	Як частина прибутку підприємства, що спрямовується на розвиток підприємства.
Теорія виробництва	Як централізація і концентрація капіталу.
Ринок цінних паперів	Як ринкова вартість усіх акцій підприємства.
Банківська справа	Як процес нарощення комерційними банками величини власного капіталу за рахунок надходження додаткових фінансових ресурсів.

Джерело: розроблено авторами.

В українському законодавстві відсутнє трактування категорії «капіталізація підприємства», однак у нормативних й правових документах застосовується у різних варіаціях: капіталізація ренти, доходів, акцій, емітента [1; 2]. І в цілому, згідно українського законодавства, капіталізація – це визначення вартості об'єкта оцінки на підставі очікуваного доходу від його використання.

В українській статистиці категорія «капіталізація» також немає практичного застосування, результатом чого є недооцінювання вартості вітчизняних промислових підприємств.

Основним чином в дефініціях категорії «капіталізація підприємства» російських та українських учених спостерігається запозиченість підходу зарубіжних авторів й ототожнення з акціонерним капіталом. Тому і зачасти вітчизняні науковці оперуючи даною категорією живляють її разом із предикатом – «ринкова капіталізація». Однак такий підхід звужує її розуміння, адже ринкова капіталізація є однією із різновидів капіталізації підприємства.

На основі аналізу економічної літератури, можна виділити такі підходи науковців до трактування категорії «капіталізація підприємства», відповідно до яких вона розглядається як:

1) процес перетворення різноманітних ресурсів підприємства в капітал – вартість, здатну перетворюватись у додану вартість (І. Бланк [6, 132], І. Булеев та інші [15, 29], В. Горячук [9], О. Побурко [23, 7], М. Потетюєва і С. Потетюєв [24, 227], Л. Рудель [27, 90; 28, 128]). У такому підході звужене розуміння цієї багатоаспектної категорії, не враховано усі її аспекти, зокрема, визначальну ознаку самого

процесу капіталізації – нарощення капіталу;

2) процес формування і нагромадження капіталу підприємства (В. Андрійчук [4, 11], В. Горячук [9], М. Потетюєва і С. Потетюєв [24, 227], Л. Пронько [25, 88]). Проте, капіталізація не обмежується вказаними дослідниками процесами та її ключовим моментом є нарощування вартості бізнесу шляхом підвищення прибутковості діяльності;

3) процес підвищення вартості підприємства (Т. Малова [18], А. Романова [26, 102]). Такий підхід ширше висвітлював би зміст капіталізації підприємства, якби дослідники зробили акцент ще на такому її аспекті, як приріст власного капіталу;

4) процес вкладання коштів у прибуткові підприємства задля отримання доходів (А. Артеменков та інші [5, 54]). Однак, неприбуткові підприємства так, як і прибуткові, залучають інвестиції на розвиток та розширення виробничо-господарської діяльності, що упущено у межах такого підходу;

5) процес використання частини доданої вартості (нарощеного доходу, вартості, прибутку) на розширення виробництва, або перетворення сформованих доходів на виробничий розвиток, приріст прибутку, інші цілі (Н. Брюховецька [7, 225], Л. Мельник [21, 26], С. Мочерний [11], А. Турило [29, 160] та інші). Такий підхід є дещо звуженим, оскільки базується на виокремленні лише капіталізації прибутку, що є однією із форм прояву капіталізації підприємства;

6) показник оцінки ринкової вартості підприємства на фондовому ринку, тобто вартості капіталу акціонерного товариства (В. Медиков і Д. Бобошко [20], Ш. Ідрісов [13], А. Абрамов [3, 50], А. Грязнова [10, 365], А. Романова [26, 102]). Такий підхід звужує розуміння капіталізації підприємства до однієї з її форм прояву – ринкової (фіктивної) капіталізації. Окрім того, у такому тлумаченні можливе застосування категорії «капіталізація» лише до підприємств однієї організаційно-правової форми – акціонерних товариств, що здійснюють операції на фондовому ринку. Таким чином, такий підхід не охоплює підприємства, що ще не провадять діяльність на фондовому ринку та які не ставлять собі такої мети. Разом з тим, погоджуємось з тим, що капіталізація, з однієї сторони, – це економічне явище, показник, яким можна охарактеризувати вартість підприємства у конкретний момент часу, а з другої сторони, – це процес підвищення вартості підприємства [26, 102].

7) показник ефективності бізнес-процесів промислових корпорацій (Ш. Ідрісов [13]). Знову ж таки у такій інтерпретації можливе застосування даної категорії лише до корпорацій як форми організації підприємств, що функціонують переважно у формі публічних акціонерних товариств. Також у такому підході, основним чином, зроблено акцент на характеристиці капіталізації як показника, що не висвітлює самої суті капіталізації як процесу;

8) коефіцієнт, що визначається відношенням власних і залучених коштів та їх частками у валюті балансу (В. Ковальов [16, 144]). Такий підхід є дуже вузьким. Хоча й погоджуємось, що одним із

коефіцієнтів при оцінюванні рівня капіталізації підприємства може бути вказаний коефіцієнт;

9) оцінка капіталу (майна) підприємства (І. Булеєв та інші [15, 29], Д. Волошин і А. Локтев [8, 38], Ш. Ідрісов [13], Ю. Нестеренко і Є. Асатіані [22, 27], Л. Рудель [27, 90; 28, 128]). Вважаємо, некоректно розглядати капіталізацію підприємства як оціночний процес, адже рівень капіталізації підприємства – є результатом оцінки. Таким чином, оцінка вартості капіталу підприємства є засобом встановлення рівня капіталізації. З нашої точки зору, у межах такого підходу більш правильно розглядати капіталізації підприємства як процес нарощення ринкової вартості бізнесу;

10) фінансово-економічні відносини між підприємствами щодо розподілу, оцінки й напрямів використання власного капіталу (М. Козоріз [17, 43]). У такому підході поза увагою лишилися такі процеси, як формування, відтворення і нарощення власного капіталу підприємства, що властиві та характеризують капіталізацію, як специфічний процес;

11) система економічних відносин з приводу накопичення капіталу через спрямування частини прибутку на збільшення обсягів використовуваного капіталу (С. Журавін, В. Немцев, М. Лозова [12, 12]). У межах такого підходу науковці зосередили увагу на процесах накопичення капіталу та ігнорували такі важливі процеси, як його розподіл й використання. Саме неналежний подальший розподіл та неефективне використання капіталу обумовлюватимуть декапіталізацію підприємства;

12) оцінка економічної цінності підприємства шляхом приведення до теперішнього часу (до чистої теперішньої вартості) очікуваного чистого прибутку підприємства в майбутньому (Л. Абалкін [30, 165]). У такому підході капіталізація підприємства асоціюється із оцінкою та має стосунок лише до капіталізації його прибутку, що звужує розуміння такої категорії;

13) метод оцінки вартості активів підприємства (Л. Рудель [27, 90; 28, 128]). З нашої точки зору, коректніше оцінку рівня капіталізації підприємства розглядати як метод оцінки його вартості.

Зауважимо, що підходи науковців до трактування капіталізації підприємства обмежені об'єктами їх досліджень, різними предметними формами втілення вартості та формувалися під впливом і в контексті теорії наук, що становили коло практичних інтересів учених. Деякі науковці притримуються одночасно декількох підходів до трактування даної категорії, таким чином розширюючи її сутність та об'єкт досліджень.

Аналізуючи, систематизуючи та узагальнюючи підходи науковців, адаптувавши їх до реалій української економіки, вважаємо, що капіталізація підприємства – це процес нарощення власного його капіталу й потенціалу всіма можливими методами та, насамперед, шляхом реінвестування прибутку, формування позитивного іміджу та надійної репутації, нарощування інтелектуального капіталу, виходу на фондовий ринок, з метою забезпечення приросту прибутковості, динамічного розвитку й

розширення підприємницької діяльності й на цій основі отримання додаткових соціально-економічних вигід (ефекту), що загалом сприятиме росту вартості бізнесу. Таке трактування визначає економічну сутність, методи та цілі капіталізації підприємства.

Отже, на основі проведеного історичного огляду, лінгвістичного аналізу, дослідження підходів науковців у економічній літературі, сформульовано авторське трактування категорії «капіталізація підприємства», що, на відміну від існуючих, висвітлює методи й цілі цього складного явища та дозволяє ідентифікувати й визначити його характер для підприємств будь-якої організаційно-правової форми.

Обґрунтовані теоретичні засади капіталізації підприємства можуть слугувати вихідним моментом подальшого наукового пошуку методичних підходів до діагностики капіталізації та розробки практичних шляхів її підвищення в умовах структурної модернізації економіки.

Список використаних джерел

1. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 №1378-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>.
2. Про затвердження Національного стандарту №1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав»: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 № 1440 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-п>.
3. Абрамов А. Е. Рыночная капитализация – понятие, показатели и сферы их применения / А. Е. Абрамов // Рынок ценных бумаг. – 2004. – №4 (259). – С. 50–53.
4. Андрійчук В. Г. Капіталізація сільського господарства: стан та економічне регулювання розвитку : монографія / В. Г. Андрійчук. – Ніжин : ТОВ «Вид-во «Аспект-Поліграф», 2007. – 216 с.
5. Артеменков А. И. Дисконтирование: как мы понимаем его при оценках рыночной стоимости / А. И. Артеменков, И. Л. Артеменков, В. Б. Михайлец // Вопросы оценки. – 2007. – № 2. – С. 54–57.
6. Бланк И. А. Финансовый менеджмент / И. А. Бланк. – К. : Эльга, 2004. – 665 с.
7. Брюховецька Н. Ю. Підходи до визначення капіталізації підприємства / Н. Ю. Брюховецька // Наукові праці ДонНТУ. – Серія: Економіка. – 2007. – №31-1. – С. 224–229.
8. Волошин Д. А. Расчет капитализации компании и нематериальные активы в ее формировании / Д. А. Волошин, А. В. Локтев // Экономика и производство. – 2009. – № 3. – С. 37–43.
9. Горячук В. Ф. Структурна модель капіталізації економіки [Електронний ресурс] / В. Ф. Горячук // Ефективна економіка : електронне наукове фахове видання. – 2012. – №8. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1325>.
10. Грязнова А. Г. Финансово-кредитный энциклопедический словарь / А. Г. Грязнова. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 1168 с.
11. Економічна енциклопедія : У 3 томах / ред. С. В. Мочерний. – К. : ВЦ Академія, 2000. – Т. 1. – 864 с.
12. Журавин С. Г. Исследование факторов капитализации предприятий черной металлургии / С. Г. Журавин, В. Н. Немцев, М. В. Лозова // Управление

риском. – 2010. – №2. – С. 11–16.

13. Идрисов Ш. М. Направления повышения капитализации российских промышленных корпораций [Электронный ресурс] : Автореф. дис. ... канд. экон. наук. : спец. 08.00.05. – Москва, 2004. – Режим доступа : <http://economy-lib.com/napravleniya-povysheniya-kapitalizatsii-rossiyskih-promyshlennykh-korporatsiy#ixzz3rOrmfogK>.

14. Казинцев В. В. Рыночная капитализация российских промышленных корпораций как фактор повышения экономической эффективности производства [Электронный ресурс] : Дис. ... канд. экон. наук : 08.00.05 / В. В. Казинцев. – Москва, 2003. – 178 с. – Режим доступа : <http://www.disscat.com/content/rynochnaya-kapitalizatsiya-rossiyskikh-promyshlennykh-korporatsiy-kak-faktor-povysheniya-eko>.

15. Капитализация предприятий: теория и практика : монография / под ред. д.э.н., проф. И. П. Булеева, д.э.н., проф. Н. Е. Брюховецкой ; НАН Украины, Ин-т экономики пром-сти ; ДонУЭП. – Донецк, 2011. – 328 с.

16. Ковалёв В. В. Введение в финансовый менеджмент / В. В. Ковалёв. – М. : Финансы и статистика, 1999. – 233 с.

17. Козоріз М. А. Роль і функції капіталізації в забезпеченні економічного розвитку суб'єктів господарювання / М. А. Козоріз // Регіональна економіка. – 2007. – №2. – С. 42–48.

18. Малова Т. А. Капитализация в условиях структурных особенностей российской экономики (концептуальный подход) / Т. А. Малова // Аудит и финансовый анализ. – 2007. – №5. – С. 287–291.

19. Маркс К. Капитал. Критика политической экономии: В 3 т. – М. : Политиздат, 1988. – Т. 1. Процесс производства капитала. – 891 с.

20. Медиков В. Я. Капитализация по-российски / В. Я. Медиков, Д. Ю. Бобошко // Менеджмент в России и за рубежом. – 2001. – №5. – С. 24–28.

21. Мельник Л. М. Конкретизація понять капіталізації підприємства / Л. М. Мельник // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – №4. – Т. 3. – С. 24–29.

22. Нестеренко Ю. Н. Возможности расширения сферы применения категории «рыночная капитализация» в условиях экономики России / Ю. Н. Нестеренко, Е. В. Асатиани // Предпринимательство в России: теория и практика : материалы III Чайнов. чтений, Москва, 18 марта 2003 года / М-во образования РФ, Рос. гос. гуманит. ун-т, Рос. акад. наук, Ин-т проблем рынка, Ин-т соц.-экон. проблем народонаселения [и др.] ; [авт. : В. С. Аксенов, А. Ю. Алешин, Г. Ю. Антонова и др. ; под ред. Н. И. Архиповой]. – М., 2003. – С. 208–211.

23. Побурко О. Я. Організація управління капіталізацією господарського комплексу : Автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.02.03 / О. Я. Побурко. – Львів, 2001. – 15 с.

24. Потетюева М. В. Капіталізація як показник ефективного функціонування суб'єкта господарської діяльності в ринковому середовищі / М. В. Потетюева, С. Ю. Потетюев // Збірник наукових праць ДЕТУТ. Серія «Економіка і управління». – 2014. – Вип. 28. – С. 227–237.

25. Пронько Л. М. Сутність капіталізації, її види та напрями здійснення / Л. М. Пронько // Збірник наукових праць ВНАУ. – Серія : Економічні науки. – 2011. – №2 (53). – С. 84–88.

26. Романова А. Г. Капитализация активов промышленных предприятий как элемент управления / А. Г. Романова // Вестник Удмуртского университета. – 2013. – Вып. 3. – С. 100–104.

27. Рудель Л. П. Место капитализации промышленных предприятий в системе стратегического управления социально-экономическим развитием города / Л. П. Рудель // Вестник Челябинского государственного университета. – 2009. – №26(164). – С. 127–130.

28. Рудель Л. П. Современное понимание и границы употребления дефиниций, отражающих динамику капитализации промышленных предприятий / Л. П. Рудель // Вестник Челябинского государственного университета. – 2010. – № 3 (184). – С. 88–92.

29. Турило А. А. Теоретико-методологічні засади визначення сутності і оцінки капіталізації підприємства / А. А. Турило // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2013. – Випуск 1. – Т. 2. – С. 159–162.

30. Экономическая энциклопедия / науч.-ред. совет изд-ва «Экономика» ; Ин-т экон. РАН; гл. ред. Л. И. Абалкин. – М.: Экономика, 1999. – 1055 с.

References

1. Pro otsinku zemel': Zakon Ukrainy vid 11.12.2003 Vol. 1378-IV Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>.

2. Pro zatverdzhennya Natsional'noho standartu #1 «Zahal'ni zasady otsinky mayna i maynovykh prav»: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 10.09.2003 Vol. 1440 Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-p>.

3. Abramov A. E. (2004). Rynochnaya kapytalyzatsyya – ponyatyе, pokazately u sfery ykh pryemenyya [Market capitalization - concept, indicators and spheres of their application]. *Rynok tsennykh bumah – The market of securities*. Vol. 4 (259), pp. 50–53.

4. Andriychuk V. H. (2007). *Kapitalizatsiya sil's'koho hospodarstva: stan ta ekonomichne rehulyuvannya rozvytku [Capitalization of agriculture: status and economic regulation of development]*. Nizhyn: TOV «Vyd-vo «Aspekt-Polihraf», 216 p.

5. Artemenkov A. Y., Artemenkov Y. L., Mykhaylets V. B. (2007). Dyskontyrovanye: kak my ponymaem eho pry otsenkakh rynochnoy stoymosti [Discounting: how we understand it in assessing the market value]. *Voprosy otsenky – Valuation questions*, Vol. 2, pp. 54–57.

6. Blank Y. A. (2004). *Fynansovyу menedzhment [Financial management]*. Kyiv: Э'л'га, 665 p.

7. Bryukhovets'ka N. Yu. (2007). Pidkhody do vyznachennya kapitalizatsiyi pidpryyemstva [Approaches to determining the capitalization of the company]. *Naukovi pratsi DonNTU [Proceedings of DonNTU]*. Seriya: *Ekonomika [Series: Economy]*. Vol.31–1, pp. 224–229.

8. Voloshyn D. A., Loktev A. V. (2009). Raschet kapytalyzatsyyu kompanyy u nemateryal'nyе aktyvy v ee formirovanyу [Calculation of the company's capitalization and intangible assets in its formation]. *Экономыка i proyzvodstvo – Economics and production*. Vol. 3, pp. 37–43.

9. Horyachuk V. F. (2012). Strukturna model' kapitalizatsiyi ekonomiky [Capitalization structural model of the economy]. *Efektivna ekonomika - Efficient Economy*. Vol. 8. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1325>.

10. Hryaznova A. H. (2004) *Fynansovo-kredytныy entsyklopedychesky slovar'* [Financial and credit encyclopedic dictionary]. Moskva: *Fynansы y statystyka - Finance and Statistics*, 1168 p.
11. Mochernyy S. V. (Ed.) (2000). *Ekonomichna entsyklopediya* [Economic Encyclopaedia]. K.: VTs Akademiya, T. 1, 864 p.
12. Zhuravyn S. H., Nemtsev V. N., Lozovaya M. V. (2010). *Yssledovanye faktorov kapytalyzatsyy predpryyatyy chernoy metallurhyy* [Investigation of capitalization factors of ferrous metallurgy enterprises]. *Upravlenye ryskom – Risk management*. Vol. 2, pp. 11–16.
13. Ydrysov Sh. M. *Napravlenyya povysheniya kapytalyzatsyy rossyyskykh promyshlennyykh korporatsyy*: Avtoref. dys. kand. ekon. nauk. : spets. 08.00.05. – Moskva, 2004. Retrived from: <http://economy-lib.com/napravleniya-povysheniya-kapitalizatsii-rossiyskih-promyshlennykh-korporatsiy#ixzz3rOrnfogK>.
14. Kazyntsev V. V. *Rynochная kapytalyzatsyya rossyyskykh promyshlennyykh korporatsyy kak faktor povysheniya ekonomicheskoy effektivnosti proyzvodstva* [Электронны resurs] : Dys. ... kand. ekon. nauk : 08.00.05 / V. V. Kazyntsev. – Moskva, 2003. – 178 p. – Retrived from: <http://www.dissercat.com/content/rynochnaya-kapitalizatsiya-rossiiskikh-promyshlennykh-korporatsii-kak-faktor-povysheniya-eko>.
15. *Kapytalyzatsyya predpryyatyy: teoriya y praktyka* : monohrafiya / pod red. d.э.n., prof. Y. P. Buleeva, d.э.n., prof. N. E. Bryukhovetskoй ; NAN Украіны, Yn-t ekonomyky prom-sty ; DonUЭP. – Donetsk, 2011. – 328 s.
16. Koval'ev V. V. (1999). *Vvedeniye v fynansovyы menedzhment* [Introduction to financial management]. M.: *Fynansы y statystyka - Finance and Statistics*, 233 p.
17. Kozoriz M. A. (2007). *Rol' i funktsiyi kapitalizatsiyi v zabezpechenni ekonomichnoho rozvytku sub"yektiv hospodaryuvannya* [Capitalization role and function in ensuring economic development entities]. *Rehional'na ekonomika – Regional Economics*. Vol. 2, pp. 42–48.
18. Malova T. A. (2007). *Kapytalyzatsyya v uslovyakh strukturnyykh osobennostey rossyyskoy ekonomyky (kontseptual'nyy podkhod)* [Capitalization in conditions of structural features of the Russian economy (conceptual approach)]. *Audyt y fynansovyы analiz – Audit and financial analysis*. Vol. 5, pp. 287–291.
19. Marks K. (1988). *Kapital. Krytyka politycheskoy ekonomyy* [Capital. Criticism of political economy].: V 3 t. Moskva: Polytyzdat, T. 1. Protsess proyzvodstva kapytala, 891 p.
20. Medykov V. Ya., Boboshko D. Yu. (2001). *Kapytalyzatsyya po-rossyysky* [Capitalization in Russian]. *Menedzhment v Rossyy y za rubezhom* [Management in Russia and Abroad]. Vol. 5, pp. 24–28.
21. Mel'nyk L. M. (2009). *Konkretyzatsiya ponyat' kapitalizatsiyi pidpryyemstva* [the concretization of the understanding of the capitalization of features]. *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu* [News of Khmelnytsky National University]. Vol. 4, T. 3, pp. 24–29.
22. Nesterenko Yu. N., Asatyany E. V. (2003). *Vozmozhnosti rasshyreniyya sfery pryumeneniya katehoryy «rynochная kapytalyzatsyya» v uslovyakh ekonomyky Rossyy* [Possibilities of expanding the sphere of application of the category "market capitalization" in the conditions of the Russian economy]. *Predprynimatel'stvo v Rossyy: teoriya y praktyka* : materyaly III Chayanovy chtenyy, Moskva, 18 marta 2003 hoda / M-vo obrazovannya RF, Ros. hos. humanyt. un-t, Ros. akad. nauk, Yn-t problem rinka, Yn-t sots. –эkon. problem narodonaseleniyya [y dr.]; [avt. : V. S. Aksenov, A. Yu. Aleshyn, H. Yu. Antonova y dr. ; pod red. N. Y. Arkhypovoy]. – M., 2003. – pp. 208–211.
23. Poburko O. Ya. (2001). *Orhanizatsiya upravlinnya kapitalizatsiyeyu hospodars'koho kompleksu* : Avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : 08.02.03 / O. Ya. Poburko. – L'viv, 2001. – 15 s.
24. Potetyuyeva M. V., Potetyuyev S. Yu. (2014). *Kapitalizatsiya yak pokaznyk efektyvnoho funktsionuvannya sub"yektu hospodars'koyi diyal'nosti v rynkovomu seredovyshchi* [Capitalization as an indicator of the effective functioning of the business entity in the market environment]. *Zbirnyk naukovykh prats' DETUT*. [Proceedings of DETUT]. Seriya «Ekonomika i upravlinnya» [Series "Economics and Management"]. Vol. 28, pp. 227–237.
25. Pron'ko L. M. (2011). *Sutnist' kapitalizatsiyi, yiyi vydy ta napryamy zdiysnenniya* [The essence of capitalization, its types and directions of implementation]. *Zbirnyk naukovykh prats' VNAU* [Collected Works VNAU]. Seriya: *Ekonomichni nauky* [Series: Economics]. Vol. 2 (53), pp. 84–88.
26. Romanova A. H. (2013). *Kapytalyzatsyya aktyvov promyshlennyykh predpryyatyy kak element upravleniyya* [Capitalization of assets of industrial enterprises as an element of management]. *Vestnyk Udmurtskoho unyversyteta* [Bulletin of the Udmurt University]. Vol. 3, pp. 100–104.
27. Rudel' L. P. (2009). *Mesto kapytalyzatsyy promyshlennyykh predpryyatyy v systeme stratehicheskoho upravleniyya sotsyal'no-ekonomicheskym razvytyem horoda* [The place of capitalization of industrial enterprises in the system of strategic management of social and economic development of the city]. *Vestnyk Chelyabynskoho hosudarstvennoho unyversyteta* [Bulletin of Chelyabinsk State University]. Vol. 26(164), pp. 127–130.
28. Rudel' L. P. (2010). *Sovremennoye ponymaniye y hranytсы upotrebleniyya defynytsyy, otrazhayushchykh dynamyky kapytalyzatsyy promyshlennyykh predpryyatyy* [Modern understanding and boundaries of the use of definitions that reflect the dynamics of capitalization of industrial enterprises]. *Vestnyk Chelyabynskoho hosudarstvennoho unyversyteta* [Bulletin of Chelyabinsk State University]. Vol. 3 (184), pp. 88–92.
29. Turylo A. A. (2013). *Teoretyko-metodolohichni zasady vyznachenniya sutnosti i otsinky kapitalizatsiyi pidpryyemstva* [Theoretical and methodological basis to determine the nature and evaluation of capitalization of the company]. *Teoretychni i praktychni aspekty ekonomiky ta intelektual'noyi vlasnosti* [Theoretical and practical aspects of the economy and intellectual property.]. Vol 1, T. 2, pp. 159–162.
30. Abalkyn L. Y. (Ed.) (1999). *Экономическая энциклопедия* [Economic Encyclopedia]. Moskva: Экономыка, 1055 p.